5 bani exemplarul. - Anul XXXII. - Nr-rul 192 — 6 PAGINI — ICGB — Marți 15 Iulie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.-- | STRĂINĂTATE: Lei 3 luni 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III Linia corp 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 40
Inserții și reclame 3,60 linia
Anunțuri sau informațiuni mortuare după mărime dela 60—150 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Redacția și Administrația: — București — 11, Brezoianu, 11

Reforma Electorală

Organizarea colegiului unic

D-l C. Rădulescu-Motru, profesor univertitar, a publicat în „Noua revistă română", următorul interesant articol:

Renunțarea la colegiul unic scoasă din discuțiune

Dacă este preferabil sau nu este preferabil, să avem un colegiu unic în locul celor trei colegii actuale, — aceasta este o discuțiune scoasă dela ordinea zilei. Parlamentul, căruia țara i-a încredințat revizuirea Constituțiunei, în marea lui majoritate, chiar cu mai mult de trei pătrimi, este favorabil colegiului unic. Guvernul liberal, și cu acesta partidul liberal, nu poate renunța la această reformă decât renunțând în acelaș timp și la propunerea de revizuire. Această probabilitate este însă greu de admis, fiindcă ea ar însemna nu înfrângerea, ci desființarea partidului liberal. Colegiul unic nu mai poate fi oprit astăzi, decât printr'o sinucidere benevolă a partidului liberal, sau printr'o revoluție a țării. Nici una nici alta nu intră în cadrul posibilităților pe care le oferă viața politică românească.

Rămâne dar să mărginim discuțiunea la organizarea colegiului unic, la modalitățile colegiului unic, cum se exprimă aceia cari vor să dea cestiunei aparența unei sarcini ușoare.

Opoziția Senatului

Mai întâi, colegiul unic are să fie mărginit numai la alegerile pentru Camera deputaților. Pentru Senat se va lăsa colegiile actuale, ceva lărgite, sau poate se va introduce un sistem mixt. În această privință este cu neputință să facem de pe acum o prevedere. Senatul, în desfășurarea evenimentelor viitoare, înainte de a deveni un corp ponderator, are să joace rolul unei cantități de compensație. Se va lua din drepturile Senatului, se va adăoga la drepturile Senatului, după cum minoritatea antirevizionistă din Senat va fi blajină sau coltoasă cu guvernul. Guvernul va adopta tactica de a fi tolerant cu pretențiunile Senatului, și ineînte de toate va asigura Senatul, că el nu va depinde de colegiul unic. Prin această tactică, speră guvernul liberal, și nu este niciun motiv să credem și noi altminteri, că Senatul va fi încetul cu încetul dezinteresat și dezarmat. În tot cazul, din momentul ce colegiul unic nu mai privește Senatul, va fi greu Senatului să împiedice voința majorității Camerei deputaților, care s'a pronunțat pentru colegiul unic. Dacă totuș Senatul va avea veleitatea să se impună Camerei, atunci guvernul, sub influența Camerei, va fi și el mai puțin tolerant față de drepturile Senatului... Lupta fiind inegală, Senatul va ceda.

Comisiunile de pregătire a reformelor și majoritatea

Pusă la adăpost de amestecul Senatului, Camera deputaților nu va fi ferită de frământările sale lăuntrice. Vor fi în sânul ei mai multe curente purtătoare de soluțiuni diferite. Vor fi mai întâi curentele minorității opoziționiste, care vor merge cu două soluțiuni mai importante, una adversară colegiului unic, acea a conservatorilor, și alta intermediară, aceea a conservatorilor-democrați; va fi soluțiunea la care se va opri Comisiunea de vară, — soluțiune agreată de majoritatea comisiunei și de guvern; vor fi și soluțiunile, poate mai multe, ale minorității comisiunei; însfârșit, vor fi soluțiunile pe care le vor prezinta deputații din Cameră cari, deși din majoritate, n'au putut să fie introduși în comisiune. Este foarte probabil, că din critica acerbă pe care și-o vor face între ei partizanii opoziției și partizanii soluțiunei oficiale, să rezulte o favorizare a soluțiunilor prezentate liber de membrii majorității. Dacă soluțiunile acestora din urmă vor fi însă improvizate, ele nu vor putea fi de nici un ajutor, și lupta dintre guvern și opoziție se va termina cu „închiderea discuțiunei" și „votarea cu apel nominal", ceea ce va produce în țară impresia unui act de silnicie. Dacă însă membrii majorității, ceî rămași afară de comisiune, sunt bine pregătiți și au soluțiunile lor bine studiate, ei pot fi de mare ajutor guvernului. Roadele pe care le aduce munca lor, fac inutilă „închiderea discuțiunei" și reduce din impresia rea pe care ar lăsa-o amenințarea votului cu apel nominal. Majoritatea simțindu-se înarmată, nu se va hotărî pentru un vot pripit.

Prin urmare, lucrările comisiunei de vară nu liberează pe membrii majorității de îndatorirea de a studia reforma electorală și de a fi gata să-și aibe opinia lor proprie în momentul când va fi nevoe de dânșii. Prin fatalitatea lucrurilor, Constituanta noastră va fi chemată, nu numai să voteze, ci să și delibereze.

Din această cauză suntem convinși că studiul de față va fi bine primit de membrii majorității din Constituantă.

Principiul reprezentării naționale

„Toate puterile Statului, emană dela Națiune, care nu le poate exercita de cât prin delegațiune"; — acest principiu, cuprins în art. 31 din Constituțiune, articol nesupus revizuirei, constitue baza regimului parlamentar și justificarea dreptului de vot. Națiunea deleagă puterile sale unui număr de reprezentanți, cari apoi le exercită în conformitate cu legile. Națiunea nu poate guverna în întregime și direct, ci numai prin delegațiune. Dar delegațiunea nu trebue să o dea ,a, în întregime și direct? Negreșit; aceasta este și logic. Cum să procedeze însă o națiune, pentru ca, ea în întregime, și pe cât se poate mai direct, să-și exprime voința de a-și alege pe unii reprezentanți și nu pe alții? Aci răspunsurile începe să fie diferite, după cum diferite sunt și înțelesurile pe care le are cuvântul națiune. Într'adevăr, din ce este constituită o națiune? Din instituțiuni? Din interese? Din indivizi izolați? Din toate acestea împreună; și atunci, dacă din toate, — din toate în mod egal sau cu precădérea uneia dintre aceste categorii? După cum va fi răspunsul la aceste întrebări, va fi și răspunsul pe care îl căutăm mai sus la întrebarea cum să procedeze o națiune ca să-și găsească delegațiunea cea mai justă.

Membrii Constituantei vor întâmpina aci prima problemă care cere o rezolvare. Înainte de a fixa sfera colegiului unic, ei vor trebui să-și fixeze conținutul ideii de națiune. Vor avea de ales între câteva doctrine politice. Doctrina conservatoare înclină să dea preponderență instituțiunilor și intereselor, mai ales istorice; doctrina democrată înclină spre afirmarea nestrămurită a individului. Conservatorii vor să tempereze arbitrarul individual, democrații tirania instituțiunilor istorice. Unii văd părghia progresului viitor în cimentarea instituțiunilor, iar alții în libera desvoltare a dispozițiunilor individuale. Între aceștia apoi, alți intermediari cari, în locul instituțiunilor istorice, pun asociațiunile create liber de indivizi și vorbesc de interesele profesionale și de sindicate. Fiecare dintre aceste doctrine atrage după sine un sistem deosebit de reprezentare.

In Constituanta noastră, alegerea unei doctrine pur conservatoare ni se pare cu totul exclusă. Reprezentarea instituțiunilor și intereselor istorice a fost abandonată peste tot locul. Ea nu mai există nici în Anglia, țara clasică a tradițiunei. La noi, cel mult, se va ridica glasul în favoarea reprezentării intereselor profesionale. D. N. I. Philippide, de la Galați, a și scris anul trecut o broșură [1]) în această privință. Ni se pare însă imposibilă reușita părerei sale. Reprezentarea națiunei după interese, presupune înțelesul ideii de *interes* mai clar și mai palpabil, decât acel de națiune. Așa este însă în fapt? Putea-vor membrii Constituantei să cadă de acord asupra numărului intereselor profesionale, și mai ales asupra numărului de reprezentanți pe cari fiecare profesiune va trebui să-i aibe? De sigur că nu. Probabil că părerea nici că se va discuta la Cameră. La Senat, poate. Atmosfera Senatului a fost totdeauna mai primitoare de doctrine conservatoare și istorice [2]). Camera noastră constituantă va rămâne la doctrina democrată. Națiunea este constituită din indivizi; pe munca și dispozițiunile indivizilor, ca persoane izolate, se reazimă viața și viitorul națiunei. Dar cu această doctrină larg democrată, nu este încă definit complect colegiul unic. Înlăuntrul doctrinei democrate mai trebuește adoptată și o definițiune a individului cetățean. Pe umărul căror indivizi se reazimă puterea statului? Pe copii, femei, bărbați? Pe indivizii de orî și ce vârstă și orîșice valoare cu'turală? Cu cât este cineva mai democrat, cu atât va alege definițiunea cea mai largă. Constituanta noastră se va opri, de sigur, la o definițiune mijlocie. Individul cetățean va fi individul bărbat, de 21 sau 25 ani împliniți, cu o anumită cultură și poate cu un anumit venit.

Dreptul de vot al femeilor

Inutil să insistăm asupra argumentelor care ne fac să dăm la o parte definițiunea cea largă, democrată. La urma urmelor este drept că viața națiunei, și mai ales viitorul națiunei, se sprijină pe existența copiilor și pe existența femeilor, tot așa de bine ca și pe existența bărbaților maturi, cu cultură și avere, — dar să nu uităm că prin dreptul de vot nu se deleagă însăși viața și viitorul națiunei, ci numai puterile politice, a cărora exercitare trebue să se facă într'un anumit moment și cu o anumită pricepere. Dacă, prin urmare, copiii, femeile, bărbații inculți și absolut lipsiți de avere sunt excluși de la vot, aceasta nu înseamnează că acestora li se tăgăduește dreptul existenței în stat ci li se făgăduește numai aptitudinea de a îndeplini conștient și în interesul națiunei, funcțiunea de a delega puterile politice. Bine înțeles, în fixarea definițiunei, într'un viitor poate mai apropiat decât credem, vor fi considerate și femeile ca indivizi cetățeni. În tot cazul, Constituanta noastră nu va merge așa de departe.

(Va urma)

[1]) N. I. Philippide, *Reprezentarea intereselor în parlament*, Galați, Tipografia P. Stănescu. 1913.

[2]) Reprezentarea intereselor poate să găsească o folositoare aplicațiune la alegerile pentru consiliul comunal, unde autoritatea este în mai directă legătură cu profesiunile. Reprezentarea intereselor profesionale a susținut-o mai 'nainte și d. N. T. Popp, fostul deputat al Craiovei și mare comerciant.

Gravul conflict sârbo-austro-ungar

Infanteria și artileria austro-ungară făcând exerciții

„UNIVERSUL" în Dobrogea-Nouă

BALCIC

12 Iulie.

Vizita corpului didactic din Dâmbovița

Vineri, 11 Iulie, au sosit în localitate, venind de la Bazargic, un număr de 50 membri ai corpului didactic din Dâmbovița, sub conducerea d-lui revizor școlar N. Tibeica.

Li s'au făcut o frumoasă primire de autorități, în cap cu primarul orașului, d. Al. Iancovescu. Seara, în restaurantul „Împăratul Traian" a avut loc un banchet, în timpul căruia a domnit o vie animație.

Escursioniștii au vizitat orașul și frumoasele împrejurimi, iar Sâmbătă, cu vaporul „Prin cipesa Maria" au părăsit orașul, mergând spre Constanța, de unde se vor reîntoarce la căminele lor.

Edilitare

Cu o febrilă activitate, se lucrează la pavarea străzilor din oraș cât și din raza orașului.

Lucrările sunt inspectate zilnic de către harnicul nostru primar, d. Al. Iancovescu.

Numiri

D. N. Fermangiu a fost numit diriginte al oficiului postal Balcic, în locul d-lui Gr. Gheorghiu, transferat ca diriginte al oficiului Bazargic.

— D. Abdul Sabanof a fost numit grefier al tribunalului mahomedan din localitate, post nou înființat.

— D. Izet Șabanof, impiegat la vama Galați, a fost transferat ca girant al sucursalei vamale Kujudjuk, în locul d-lui Traian Chiriac, mutat la vama Galați.

ACCIDENTUL dela regimentul 63 de infanterie

— Un soldat rănit grav cu un glonte de mitralieră —

Călărași, 12 Iulie.

Azi dimineață pe la orele 8 și jum. pe când secția de mitraliere a regimentului 63 de infanterie făcea exercițiî de tragere la tir, soldatul Ion Florescu a fost împușcat din greșeală în abdomen, cu un glonte de mitralieră.

Iată cum s'a petrecut faptul: Soldatul Ion Florea executând o tragere de 50 cartușe, din neglijență a descărcat numai 49. În timpul când el se ducea spre țintă cu un sergent spre a vedea câte gloanțe aû lovit ținta sergentul Vulcan Iosif, neștiind că a mai rămas un glonte în mitralieră a apăsat pe buton, descărcând glontele în abdomenul soldatului Ion Florea, care era în fața țintei. Glontele eșinduî prin spate, într'o stare gravă nenorocitul soldat a fost transportat la spitalul județean.

Abonamente de vilegiatură

pe lună în țară: lei 1.50; pe lună în streinătate: lei 3. Pentru Germania Austria și Elveția: lei 4 pe lună.

Scrisoare din Lipsca

Lipsca, 9 Iulie

Cald ca în toate orașele mari în luna lui Cuptor, mai cu seamă aci, unde cele 2000 de fabrici câte are acest „oraș fabricant", măresc căldura prin munca uriașe ce se desfășoară în ele. Deși Leipzigul e înconjurat de o splendidă pădure, cu drumuri neînchipuit de bune și curate, cu alei admirabile, totuși numai noaptea îți poți permite să le străbați, căldura zilei impunându'ți să nu'ți părăsești camera. Noaptea e a doua activitate, recrearea celor ce muncesc peste măsură ziua, tramvaele umblă dela 5 dim. până la 1 jumătate noaptea, iar vatmanii nici nu gândesc să se pue în grevă; taxa e 10 pfenigi orice distanță, adesea mergi 3 sferturî de oră pentru această sumă; (avis soc. din București).

Cu toate aceste lucrurî neînchipuite: focarele de cultură în plină activitate. La universitate cursurî, cursurî ca în toiul ierneî la noi, teatrele în plină activitate, nu 'n grădiuî ca la București, ci în frumoasele lor localurî închise. La universitate o jale. profesorul, care conform tradițiuneî germane e nevoit să'și facă prelegerea în picioare cu creta în mână, își șterge mereû fruntea cu o jumătate duzină de batiste; studentul, care stă fără a mișca, numaî urechî la ceeace i se spune, mujnd a lene în călimara ceî este pregătită și cască cu multă precauțiune. Totuși cursurile încep la 7 dimineața, cum e acel al renumituluî economist Bücher și sfârșesc fără întrerupere la 7 seara, cum e acel al bătrânului filosof savant Wundt.

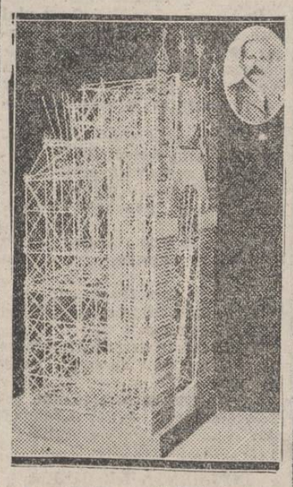

Acestea nu împiedică însă pe studentul german a face toate sporturile, producții de tot felul și mai ales.. duelurile. Nu arareorî vezî pe stradă, grupurî de studenți tăiați, bandajați cu niște chitiî negre, numărând câte 15—20 tăieturî pe față, dovadă a curajuluî și măreției lor, numărul lor dovedind pluralitatea principiilor purtătorului lor. Peste câteva zile, mărețul templu de cultură va lua vacanță pentru a se repauza de muncа plină de rod ce a desfășurat.

Expoziția de cărți și tipografie (Buch-und Gewerbeaustellung sau *„Bugra"*. mai pe scurt cum îl zic eî)este în plină splendoare. Sute și mii de specialiștî din întreaga lume o cutreeră. Pentru specialiștî și cunoscătorî ea prezintă un interes deosebit. Noî, Românii, avem vre-o treî volume legate (!), două a scriitoareî de Reus Ianculescu și unul al Carmen Sylveî, căcî pachetele cu cărțî de expunere a luî Socec și Göbl s'au pierdut pe drum (?).

Școlilor din întreaga Germanie li s'au pus la dispoziție spese pentru a veni și admira progresele țăriî lor în această direcție. Această măsură lăudabilă ar trebui ținută în seamă de ministerul cultelor dela noî, la viitoarea expoziție din 1916.

Conflictele de la granița noastră cu Bulgariî sunt obiectul de discuțiî al tuturor ce ne cunosc; toțî sunt iritați de purtarea bulgarilor și nerăbdători de soluțiile ce se vor da.

Vă trimit alăturat fotografia unei adevărate curiozități: Un cizmar din Strassburg, Otto Wegner, a făcut în 15 anî 1892—1907, un ceas complect din paî. Nu are nicî o bucățică de fer sau lemn, toate mașinerille și toate șuruburile sunt lucrate cu adevărată artă numaî din paî. Ceasul e înalt de 1.70 m. și lat de 65 cm. Roțile, lanțurile, greutățile, cadranul, cifrele și mînutarele sunt din paî; mecanismul tot din paî. Despre acest ceas cu un mers absolut regulat, s'a vorbit în ziarele de specialitate din Franța, Germania și America. El evidențează răbdarea fără margini a neamțuluî, răbdare, care i-a ajutat să se ridice acolo unde se află astăzî.

Dimitrie Th. Pascu
Avocat

Conferințele „Prietenilor Științei"

Sâmbătă seara, la orele 9, societatea „Prietenii Științei" a ținut obișnuita ședință săptămânală.

D-l medic veterinar C. Popazolu a vorbit despre microbul tuberculozeî.

D-sa a arătat resistența mare a bacilului tuberculozeî atât în organism cât și în afara organismuluî grație subțirelui strat de ceară cu care este acoperit.

A arătat că din toate mijloacele de distrugere a bacilului tuberculozeî lumina directă a soareluî este cea mai puternică, căcî îl omoară în câteva ceasurî.

Rezultă dar pentru profilaxia tuberculozeî o indicațiune prețioasă, adică: lumina și aerisirea unei case nu se pretează la găzduirea microbuluî tuberculozeî.

Conferențiarul a fost viû aplaudat de numerosul auditor. În urmă d-l V. Anestin a adus mulțumirî d-lui Popazolu pentru interesanta sa conferință și a anunțat că pe cerul dimineței se vede cu ochiî liberî cometa Delavan.

Ședința a fost presidată de d-l colonel Georgescu; printre asistenți: d-niî Emil Giurgea, dr. Călugăreanu cu familia, avocat Dragomirescu, dr. Birman Bera, d-na și d-l August, etc. Aû urmat proecțiunî cinematografice.

O nenorocire evitată

Joî 10 cort .orele 10 noaptea un accident de vapor a pus în pericol viața d-lor P. T. Rădulescu fost deputat și membru în consiliuluî de administrație al Casseî Centrale a Băncilor populare, C. A. Marinescu directorul Federaleî cooperativelor sătești din București și P. Chiricescu controlor al Băncilor populare.

Numiții-se înapoiaû la Brăila de la banca populară din comuna Pecineaga.

Din pricina uneî manevre greșite, conducătorul vaporașuluî „Carpați", proprietatea d-luî Ianе Korakis din Brăila, a înfipt vasul într'un banc de nisip la cotul Măcin răsturnându-l pe o parte.

La strigătele disperate ale numiților domnî și ale personaluluî vasuluî, după 15 minute de groaznică panică a venit în ajutor țăranul Samson Cuprian care se afla cu barca la pescuit. Numitul a vestit și căpitănia portuluî Măcin, de unde după 2 ore a adus la fața locului pe energicul căpitan al portuluî Măcin d-nul Toma, însoțit de o barcă de salvare cu două bravî grăniceri. Căpitanul cu mult curaj și osebită bunăvoință, după ce a sondat adâncimea apeî, a luat dispozițiunî pentru salvarea vasuluî și a pasagerilor conducându-i în orășel, care se află la 4 klm.

In jurul dispariției unei logodnice

Slobozia, 12 Iulie

In legătură cu dispariția tinereî grecoaice d-șoara Maria Singuriadis, care era logodită cu plotonierul Gheorghe Lungulescu de la cercul de recrutare „Petru Rareș", mai viu cu următoarele amănunte:

Intre fiica comerciantuluî de coloniale Pascal Singuriadis, decedat, logodnica dispărută, care are prăvălia lângă cazarma batalionului, strada Matei Basarab, și numitul plotonier, încă de acum 7 luni s'a născut o dragoste pătimașă, ceeace l'a determinat pe dânsul să ceară pe numita în căsătorie, făcând logodna în toată regula, urmând ca cununia civilă să aibă loc Joî 10 Iulie (ziua dispariției), iar cea religioasă Duminică, 13 Iulie.

Logodnicul, din cauza prea mareî luî iubirî, ajunsese să fie gelos.

Domnișoara fiind o fire zglobie, se năștеaû zilnic scene între ea și logodnic, dânsa arătându-i fără a-i demonstra că o căsnicie între eî nu poate avea loc. Tânărul plotonier care credea în cele spuse în glumă, de iubita luî, la un moment dat când s'a convins că orice stăruințî din parte-i sunt zadarnice. Duminică, 6 Iulie trecut cerând oarecare explicațiî viitoareî luî soții și mameî eî, acestea în urma uneî discuții aprinse ce a urmat, au fost amenințate cu revolverul că vor fi împușcate dacă vor opri căsătoria.

Cum d-șoara Singuriadis, avea un intim al familieî ca protector acesta a găsit cu cale să o momească cu vorba și a hotărît în timpul nopțiî de Joî să o expedieze în tovărășia unuî tânăr grec spre Constanța, conducându-i până la gara cu trenul de 1 noaptea.

Tânărul logodnic venind în casa iubiteî sale și observând lipsa iubiteî luî, se văzu pus în imposibilitate de a face nunta, cum și expus huleî publice. Atunci într'un moment de surescitare nervoasă, voi să se sinucidă cu un foc de revolver, dar, d-na Singuriadis, ex-viitoarea luî soacră, ajutată de doî soldați l'a dezarmat.

Azî pe la orele 2 d. a. plotonierul Lungulescu a voit să se înjunghie cu un cuțit.

El este grav bolnav și refuză a mânca și a eși din casă.

SERBAREA din com. Brătieni-Galeș, jud. Argeș

In com. Brătieni-Galeși din jud. Argeș, va avea loc o frumoasă serbare populară-câmpenească, dată sub înaltul patronagiû al d-luî I. G. Duca, ministrul cultelor și instrucțiunii. Serbarea este organizată de cunoscuta societate corală țărănească *„Doina Vâlsanului"*, de sub conducerea d-luî Ghica Popescu, institutor în Mușătești-Argeș. Programul este alcătuit din bucăți corale de cântece populare dintre cele mai gustate, o feerică piesă teatrală, dansurî și figurî gimnastice.

Serbarea se va da cu ocaziunea inaugurareî noului local de școală din satul Galeș, la care va fi față domnul ministru Duca, în ziua de Duminică 20 Iulie cor.

La frontiera româno-bulgară e liniște

Silistra, 12 Iulie

Și pe ziua de azî am avut liniște la frontieră. Membriî comisiuneî române și bulgare s'aû întâlnit azî la Turcșmil în ancheta mixtă ce fac asupra ultimuluî incident.

Soldatul Istrate Mihaî, rănit grav la primul atentat al bulgarilor și care e în spitalul comunal merge spre bine și în curând va putea părăsi patul.

TRIBUNA MILITARA

ARMATELE

AUSTROUNGARA ȘI SARBA

Acum, când s'aû rupt relațiunile diplomatice între Austro-Ungaria și Serbia, cred că este interesant a face cunoscut câteva date statistice, din a căror comparațiune cititorul va putea vedea enorma disproporție dintre ceî doî beligeranți.

Suprafață. — Populațiune. — Buget

Suprafața: Austro-Ungaria 676.060 k. p.; Serbia 87.300 k. p.

Populațiunea: Austro-Ungaria 51.390.223 loc.; Serbia 4.500.000 loc.

Bugetul pe 1913: Austro-Ungaria 5.289.492.477 coroane; din carî pentru războî 733.174.926 coroane; Serbia 124.300.000 coroane; din carî pentru războî 28.120.000 coroane.

Efectivul bugetar (din timp de pace) al armateî

Armata austro-ungară, afară de marină: 34.183 ofițerî, 380.496 oameni, 79.245 caî.

Armata sârbă: 2394 ofițerî, 35922 oameni, 11.124 caî.

Efectivul pe picior de războî

Austro-Ungaria, fără landsturm și fără rezerva de complectare: 2 milioane.

Serbia, a pus în războiul balcanic: 401.000 oameni, în carî însă intraû și bătrânî.

Unități de o singură armă

I. **AUSTRO-UNGARIA**

1) Infanterie și vânători.

Formațiunî de I linie:

Armata comună: 102 reg. infanterie și 4 reg. de vânători de Tirol a 4 batalioane; 26 batalioane de vânători de câmp.

Trupa din Bosnia și Herzegovina: 4 reg. inf. a 4 batal., 1 batalion de vânători.

Formațiunî de linia II:

Landveruł austriac: 35 reg. a 3 batalioane, 2 reg. a 2 batal., 3 reg. de pușcași de Tirol.

Landverul unguresc: 10 reg. a 4, 18 a 3 batalioane.

Formațiunî de linia III:

Landsturmul austriac coprinde batalioane carî se grupează apoî în semibrigade și alte batalioane teritoriale.

Landsturmul unguresc formează batalioane a 4 companiî carî se grupează în regimente.

Armament. Arma cu tragere repede de 8 mm. calibru, mitraliere Schwartzlon (câte o secție de batalion), trupele de munte aû o armă de acelaș model dar scurtă, ofițerii și reangajații pistol automat.

Infanteria este foarte bine dotată cu materiile și unelte technice și echipament sanitar.

2) Cavalerie.

I-a linie:

Armata comună: 42 regimente a 6 escadroane, 1 pluton de pionieri; o patrulă de telegraf; 19 detașamente. de mitraliere.

II-a linie:

Landveruł austriac: 8 regimente de ulanî a 6 escadroane, 1 patrulă telegraf; 1 pluton pionieri; 3 escadroane de vânătorî, călărî de tirol, și 2 escadroane de vânătorî călărî de Dalmația. Landverul ungar: 10 regimente husarî a 6 escadroane (și poate 1 secție de mitraliere), 1 pluton pionieri, 1 patrulă telegraf.

III-a linie:

30 escadroane de landsturm unguresc și mai multe escadroane de landsturm austriac. Armamentul constă în sabie, carabină și pistol automat. Cavaleria are și un material ușor de poduri.

3) Artilerie de câmp.

I-a linie:

Armata comună: 42 regimente de câmp a 6 baterii a 6 tunuri; 14 regimente obuziere de câmp a 4 baterii a 6 obuziere; 8 divizioane călărețe a 3 baterii a 4 tunuri; 14 divizioane de obuziere grele de câte 2 baterii a 4 obuziere.

II-a linie:

Landverul austriac: 8 divizioane obuziere de câmp a 2 baterii de câte 6 tunuri.

Landverul unguresc: 2 regimente de tunuri a 4 baterii de câte 6 tunuri; 8 divizioane de tunuri de câte 2 baterii a 6 tunuri.

Armament: tunul de câmp de bronz, forjat, calibru 7.65 cm., obuzierul de câmp de bronz, forjat calibru 10.4 cm., obuzierul greu de bronz oțel calibru 15 cm.

4) Artileria de munte:

10 regimente de munte având fiecare 1 divizion a 4 baterii tunuri și 1 divizion a 2 baterii obuziere a câte 4 gurî de foc; 1 divizion independent de tunuri a 4 baterii (de treî modele).

Armament: tunul de bronz de 7.25 cm.; obuzierul de munte de 10 cm.

5) Artileria de cetate (numaî la armata comună):

6 regimente a 3 batalioane și 10 batalioane independente a 4 companiî active. In acestea sunt compuse și 13 detașamente de proecțiune și 8 detașamente baloane cetate.

Materialul constă din tunurî de asediu de 12, 15 și 18 cm., obuziere de 15 cm.; mortiere de asediu de 15 și 24 cm.; tunurî de 9, 12 și 15 cm.; mortiere de 15 cm., tunurî de cazemate calibrul 12 și 6 cm.; tunurî cuirasate de 15 cm., mortiere cuirasate de 15 cm.; tunurî de 7 și 8 cm.; tunurî de coastă de 15, 24, 28 și 30,5 cm.; tunurî de 28 cm.; de rupturâ; mortiere de coastă de 21 centim.; în fine tunurî vechî și noî de câmp și munte precum și mitraliere.

6) Trupe technice (numaî la armata comună):

14 batalioane săpători (a 3 c.).

companiî); 8 batal. pionierî a 4 comp.; 1 batalion de 4 comp. poduri grele.

7) Trupe de comunicațiunî.

1 regiment de căî ferate a 3 batalioane; un regiment telegrafie cu și fără fir a 4 batalioane de 4 companiî; 1 cadru de automobile, corpul voluntar de motocicliștî și corpul voluntar de automobiliștî; 1 detașamente de aviațiune și aerostație.

8) Trupa de tren:

16 divizioane de tren cu un total de: 89 escadroane de câmp, 20 de munte, 14 escadroane pentru coloanele de subsistență, 16 cadre de parcurî și 16 cadre de depozit.

9) Trupa sanitară: 27 detașamente sanitare carî daû un fosfte bogat și complect dispozitiv și material pentru formațiunile de războî.

Hrana: Are în timp de pace 1400 oameni și 500 funcționarî repartizați la 62 circomscripții.

II. **SERBIA**

Date complecte nu avem, deoarece armata este în plină reorganizare. La 1 Ianuarie, din cauza lipseî de cadre, următoarele trupe aû rămas conform cu vechea organizare: 20 reg. infanterie (arma Mauser calibru 7 mm.) a 3 batal. de 4 comp. și o secție mitraliere, 5 reg. artilerie câmp a 9 baterii (a 4 piese Schneider cal. 70 mm.); 1 reg. art. munte a 9 baterii a 4 tunurî Schneider cal. 70; 1 reg. obuziere de 5 baterii obuziere de 120 mm. și 1 baterie de mortiere 150 mm.; 2 baterii călărețe de 75 mm.; 1 reg. de 2 batal. a 4 comp. artilerie cetate; 1 parc artilerie asediû; 1 divizie cavalerie cu 4 reg. a 4 esc.; 1 convoî regal cu 1 comp. inf. și 1 escadron cavalerie; 5 escadroane tren; 10 spitale militare; 5 companiî infirmieri; 30 magazii aprovizionre și 10 secțiunî de lucrători (brutarî și măcelarî).

Deosebit de materialul de mai sus, Serbia își mai procură în 1911 și 1912 40 baterii a 4 piese cal. 75 mm.; 8 baterii obuziere a 4 piese, cal. 120 și 2 baterii obuziere a 4 piese, cal. 150 mm. La acest material se mai adaogă 110.000 pușt de diferite sisteme luate dela turcî; 249 tunurî, din carî 140 cu tragere repede Krupp 75 mm.; 86 milioane cartușe de armă, precum și un mare număr de arme cu magazie și tunurî cu tragere repede (sistem Schneider, calib. 75 mm., luate dela bulgarî).

Trebue a considera că dela tractatul din București și până acum, sârbiî s'aû înarmat și organizat mereû. E posibil ca unitățile mai sus citate să se fi dublat.

Comandamentul armateî și marile unități

I. **AUSTRO-UNGARIA**

In timp de războî se formează, 1 comandament suprem.

4—5 armate.

Fiecare armată coprinde: 3—4 corpurî, 1—3 diviziî de cavalerie și diferite formațiunî de armată. (divizioane de obuziere grele, depozite și trupe technice, formațiunî sanitare, administrative și de etape, etc.)

Numărul corpurilor de armată constituite este 16.

Fiecare corp de armată are: 2 diviziî de infanterie din armata comună, 1 divizie de landver, 1 batalion de săpătorî, eventual batalion de pionierî; detașament de telegraf de corp, detașament de telefon, coloane de unelte, spitale de câmp, brutărie de corp, parc de tren, 1 escadron de tren.

Sunt 49 diviziî de infanterie (33 comune, 8 landver austriac, 8 landver unguresc). Fiecare coprinde: 2 brigade (12—16 batalioane) infanterie, secțiî de mitraliere, 2—3 escadroane, etc., având aproximativ 15.000 oameni, 8—10 secțiî mitraliere, 450 călărețî, 42 tunurî; 10 diviziî cavalerie cu câte 24 escadroane, 1—2 secțiî mitraliere, 5 baterii călărețe, așa dar aproximativ 3600 oameni, 4 mitraliere, 12 tunurî.

II. **SERBIA**

In războiul din 1912 Serbia a mobilizat:

5 diviziî infanterie, având fiecare un efectiv de 26.235 oameni și 1 divizie de cavalerie. Deosebit mai avea formațiunî speciale de armată, carî aû urcat efectivele la 324.630 oameni pentru armata de operațiunî. Cu formațiunile teritoriale acest efectiv era de 401.000 oameni.

Vegetius.

Intrunirea sindicaliștilor din Buzău

Buzău, 13 Iulie.

Azî dim. la orele 10 s'a ținut în grădina „Moldavia" o întrunire a sindicaliștilor de aci spre a se protesta contra nerespectăriî legeî repausuluî duminical.

Aû vorbit Manole Stanciû, Bratosin, Vernișteanu, V. Pucherea, delegat al soc. chelnerilor, Boiangiu și Gologan.

După întrunire s'a făcut o manifestație pe străzile orașuluî.

Nu s'a produs nicî un incident.

Pe Duminica viitoare, soc. „Generala" a funcționarilor comercialî de aci va ține o nouă întrunire, în unire cu sindicaliștii și soc. chelnerilor.

La întrunire vor participa și reprezentanții aî cleruluî, patronii carî cer aplicarea legeî repauzuluî și o delegație a comercianților din județ.